

463 szám 1883

Egyúttal elintézett szám 285. kb.

Az ügydarab { száma: 285. kb.
 keletkezése:
 beérkezése:

Előszám.....

Utószám.....

Tisztázta.....

T á r g y.

Szabolcs megye Közig. bizottságának f. 1883 évi
 május hó 10-én tartott ülésében.

Kir. tanfelügyelő felolvassa Szunyogh István
 írbizottság jelentését s az akkor csatolt vizs-
 gálati irótyvet, melyet a f. évi 211. kmű k. b.
 végzése folytán az ügyelőköri közei előjáró-
 ság ellen vett fel. —

Miután az irr. Kuzsrolák korlátozása tárgyá-
 ban szabályrendelet alkotásott, mely sa-
 bályrendelet végrehajtás végett minden
 írbizottság s közei előjáróinak meg-
 küldesik, — a jelentésre újabb intézkedést
 sürgetve fenn nem fogozván tudomá-
 sul vétesik.

Miről kir. tanfelügyelő s írbizottság
 kivonaton értesítetnek. —

Rudolf.

Velkegy
 Kir. tanfelügyelő

1118/83 Kb.

Visgálati Jegykönyv

Értelmezés Nijyúton 1883. április hó 7-én a
nagy költői járás közigazgatási osztályánál
a közigazgatási bizottságnak 211/83 Kb.
számú végzése folytán.

Szangoghhy János felelős, Nagy Kálmán író az
írás-végzés felolvadásán után a köv.,
került munkját be.

A kerületi iskolák tanterve
gyanús, tehát mielőtt bevizsgáljuk
az iskolákat, az a ki: tantervet
az itt létező iskolákban megvizsgáljuk
és azt az eredményt megvizsgáljuk
a helyi viszonyokat szemügyre
vessük, - a körjegyzés által
közvetlenül a köv. ügyel
és az iskolákban járjuk, és
az, hogy vannak-e tanterv-
szerűségi szabályok, és az
kérdés nem bűnös-e.

Mielőtt áll a dolog az irás-
szerűségről, és minden iskolában
darány, vagyis az iskolákban járjuk
és fogjuk meg a helyi tantervet
az iskolák, és miután a feladat is
közvetlenül helyszíne miatt sem helyi,
hanthoz, kivétel nélkül, hogy
ki: tantervet az iskolákban a körjegyzés
ben megvizsgáljuk, és a helyi viszonyok
szerepe mellett végrehajtandó
munkát kell.

Szangoghhy
János.

Megyei Levéltár
Nyiregyháza

Szangoghhy János
író
Nagy Kálmán
író

1118/83.

Jelenlét, Közigazgatási Brottagnak

Nyíregyháza

At 21/83: K. b. számú végzés alapján megijesték
visszavonták felvett jegyzőkönyvet azon
jelenségek kijelentéseire hogy engem
mellőztek a választás nyelvével
utazásaim, hogy a megjelöltakat
bárhol kirotta 50 fel járó bírási
nem fűztek esélyt a választás
fogyasztásukra? mit az illetők
magukra nézve vagyunk a tanács
matt, a bírási ügyek fenyegés
helyükkel a várt

Nyíregyháza 1883. április 7.

[Handwritten signature]
K. b.

285. Kb 13/4 htm
83.

Az irományok minősége

Az iro-
mánydarab
sorszáma

211 Kb
83

Megyel. Levéltár
Nyíregyháza

Szabolcs megye közig. bizottságának.
A. 1883. évi február hó 8^{án} tartott ülésében

Megyel. Levéltár
Nyíregyháza

Tanfelügyelő jelentés
Tekintetes közig. bizottság!

A f. évi január hóban tartott iskolafelügyelési összevont és egyéb kö-
: rülményekről következőben van szerencsém jelentést tenni;
: 1^ő Nyíregyházán a Pochmayr János magán leány iskoláját
hatóságokra osztva elegendő tanerővel teljes felszereléssel
igen jónak találtam; - az iskola mellett levő és teljesen
felszerelt gyermekkert a lehetőleg megfelel céljának. - 2^ő Nyíre-
: gyházi tanjai iskolákat, az illető egyházi helyi hatóság elnö-
: kével együtt megvizsgálván, a vizsgélat eredményét, a tanjak meg-
: nevezésével következőben jelentsem be. - Nagy Csékesz tanya,
ahová tartozó több bokr tanjával együtt 120 tankötelet számlél-
: van, ezen tanköteles körül, a teljesen felszerelt és jókban lévő
iskolában 101 tanköteles jár felrendesen, és nyelv oktatást, így nem
jár. - Az törvény által megállapított tantárgyak mind magyar nyel-
: ven adtnak elő, és díszítésére az ott működő Valent Pál tanítónak
jeles eredményel. - Az Hermet tanjai iskolában 50 tanköteles körül
45 tanuló jár felrendesen, 5 nem jár; a tantárgyak közül magyar
nyelven adtnak elő, a tanításnál Mr. János tanító ügyes veve-
: zése mellett jeles eredmény tapasztaltott. -
A Raesko tanján 60. tankötelesből mind a 60 rendesen feljár; -
a tantárgyak magyar nyelven adtnak elő jó eredményel. - Az is-
kola a szükséges taneszközökkel elvanlátva. -
Az Kis Csékesz tanján lévő iskolába a somoriedos bokor tanjakon
összesen levő 87. tankötelesből mind a 87. tanuló rendesen feljár, és az
elagott 72 éves tanítótól felhetőleg, alig elégséges eredményel taní-
: tásnak; az iskola felszerelése jó. -
Az Sulyán tanjai iskolába 39. tanköteles körül: 33 tanuló jár
fel, és nyelv magyar nyelven oktatást, a tanítás eredménye

Megyel. Levéltár
Nyíregyháza

elégseges. —

Az Arató tanyai iskolába 57 tankötelesből mind az 57 rendszeren jár, és magyar nyelven nyert alos oktatást, a tanítás eredménye jóval felülmúlta, a tanterem teljesen felvan szerelve. —

Az alsó baduri tanyai iskolába. 64 tankötelesből 42. tanuló jár fel, 22 nem jár, az iskola felszerelése kifogásolható; a tanítás eredménye a tanító képzetlensége miatt határozottan rossz s. ily állapotban az még tűrhető nem lévén, a tanító megváltoztatása iránt, az illető ág. ev. egyház, mint nevesett tanyai iskola helyi hatósága feltűratott. —

Az Manda tanyai iskolába az 54. tanköteles körül 35 tanuló jár fel rendszeren s magyar nyelven nyert oktatást, igen jó eredménnyel. 19. nem jár, az iskola kellően felvan szerelve két tanteremmel. —

Az újteleki tanyai iskolába 38 tankötelesből 34 jár fel rendszeren, a felnem jártak betegség által lettek igazolva, — az iskola kellő tanteremmel bír, a tantárgyak magyar nyelven tanítattnak. —

Az Sós-küti tanyai iskolába, az iskolai oktatás miatt az asekély fizetéssel ösre kötött állomása, tanító idejébe nem akadván, egy képesítetlen egyén vállalkozása folytán csak most kezdődésénél fogva az iskola még teljesen nem szerveztet, s az eredmény megbitálható nem volt. —

Ezek szerint a fentnevezett tanyákon levő 569 tanköteles körül 75 tanköteles iskolába nem járván, az iskolába nem járás felderítése céljából nyiregyháza város elöljáróság által a vizgálat megtartását hivatalomból elrendeltem. —

Jelentem végre hogy, mint a V. és K. O. minisztérium által két tanító rendkívüli segélyben részesített, — az egerjeskeri vep. felekereti iskola pedig, államsegély- képen tanteremmel az, az. Magyar Ország, Osztrák magyar monarchia, Európa, földöt része fali térképekkel, a Rauchs féle természetrajzi ábrák kal és földgömbbel látatott el. —

Mely jelentésem után vagyok a sek. körig. Bizottságnak Nyiregyháza 1883 évi február hó 8^{án}

alvártos szolgálja.
Velkey László
kir. tanfelügyelő

Kabolas megye közig. bizottságának
f. 1883 évi Március hó 8-án tartott ülésében

Tanfolyagjelölés jelentés.

Megyei Levéltár
Nyíregyháza

Tekintetes Közig. bizottság!

A f. évi február hó 8-án tartott ülésében, 119 k. a. horott beeres határo-
zata folytán az ujfehértői iskolákat felülvizsgálván, a vizgálat eredmé-
nyét követhetőben van keresnem jelenteni.

Reverend községben, a helyi hitv. felekeret seregéről két elemi nép-
iskola tartatik fenn u. m. 1. fiú és 1. leány iskola; - a fiú iskolába
127. tanköteles körül feljár 63. tanuló. Ezen iskolában a tanulókat öt orsá-
lyra vannak felosztva; a tanítást az egyházi teendőket is végezni kö-
teles rektor teljesíti. - Az orsályokba sorozott tanulókat a törvény-
szabta tantárgyakból megvizsgálván, úgy tapasztaltam, hogy ha bár
igyekeztek is illető tanító kötelességét teljesíteni, s annak folytán túr-
hető eredményt felmutatni, még is a helyi körülmények figyelembe
vétele mellett, övestelenül sikerégetnek mutatkozik egy segédtanítói
állomáznak beszerzése, hogy az által a kettős hivatal két egyén körül meg-
orossáék, s az iskolai tanításnál kívánt eredmény érhető el. -

A leány iskolába 144 tanköteles körül feljár: 35 tanuló. Ezen ta-
nulókat fel vannak osztva négy orsályra. - A törvény szabta tantárgyak
tanításánál ezen iskolában elégséges eredményt tapasztaltam. -

A rom. kath. felekeret seregéről egy teljesen felnevelt elemi nép-
iskola tartatik fenn, hova a Kéznevelési gyermekek vegyeren egy tanít-
seregben 127. tanköteles körül 55-en járnak. - Az iskolai tanítást
a tanítói szolgálásban már 41 évet töltött 70 éves agg hársortanító
teljesíti; - kettős hivatala s agg kora dacára, bár a tanítás neki
napról napra keshebbé válik, - a tantárgyak tanításánál elégsé-
ges eredményt mutatott fel; - megemléstésre méltó, hogy a törvény-
szabta tantárgyak tanulása mellett, a leányokat a női kézi munkát s
a palma kalap fonást ügyesen s már harronnal gyakorolják. ^{mind a mellett} Ezen
iskolánál is, egy segédtanító alkalmására övestelenül sikerégetnek
mutatkozik. -

A gör. kath. felekeret seregéről egy vegyes elemi népiskola tartatik
fenn, hova a 154. tanköteles körül 62. tanuló jár fel. - A tanulókat
4 orsályra vannak osztva; - a tantárgyak tanításánál felettebb csekély
eredmény tapasztaltott, mi a tanító munkásságának, részégetnek ku-
lajdonosható

Megyei Levéltár
Nyíregyháza

7

mely hibáját az egyházi föhatóságának tudomására juttatni köteles.
segemnek ismerem.

Nevezett környében a fent elsorolt iskolákon kívül van még egy
jól felvezetett magán jellegű elemi népiskola is Justmann József
tanító vezetésében, hova felekezeti külföldi nélkül 14. tanuló
jár fel, kik a törvény szabta tantárgyak tanulmányát, a tanító ü-
gyes vezetésén folytán jó eredményt mutattak fel.

Er alkalommal meg kell még említenem azon komori körülményt
is, hogy Ujfehértón, — dacára a már több ízben kiadott rendeleteknek,
vizsgálatom alkalmával öt irv. zugiskolát fedeztem fel, melyek
nek létezéséről a körzeti előjáróság nem látott tudomással birni.
a zugiskolák névről a következők: — Schön Herman vezetésében
alatt 12 tanulóval, — Goldstein Sámuel vezetésében 16. ta-
nulóval, — Reinick Sámuel vezetésében 12. tanulóval, — Fein
József vezetésében 12 tanulóval, — Grünfeld János ve-
zésében 8 tanulóval. — Ezek 60. irv. sajtóval verés
a hatósági felügyelet nélkül tartott zugiskolákban.

A fent előadottak szerint Ujfehértón ^{an iskolai és elemi iskolák 657. tantöleles körül} sendes iskolai oktatás-
ban réverül 229. tanuló, s 428. tantöleles a körzeti előjáró-
ság környében folytán iskolásként hagyatik. — Megjegyzem
még, minérint a nálam bemutatott ömreirani kimutatás ke-
rint a fenti tantölelesek mind a város területén laknak; —
a puszai és tanyai tantölelesek külön irattak össze. —

Ismétlő iskola Ujfehértón még ezen iskolai évben
fel nem állított. — Ezen tekintetben mulatásokról kémben
pedig a körzeti előjáróság a törvény szigorát még ezen iskolai
évben soha sem alkalmazta s egyetlen egy büntetési eljárást sem
kivértett meg, — mely bizonyos körülmény engemet arra
kérte, hogy a Tek. Köny. bizottságot kérésrel felkérjem, miné-
rint az iskolamulatsások megakadályozására s az irv. zugis-
kolák beáratására néve, a legszigorubb intézkedéseket méltó-
sanál aronnal megtenni; — a körzeti előjáróságot pedig addigi
mulatásaiért szigorúan megfegyelmezni. —

Er alkalommal egyrészmind bejelentem, minérint

az újfehérsői ref. egyháztanácsot, valamint a rom. kath. egyházi
főhatóságot, a segédtanársi állományok kevesésére, s az ismét-
lő iskolák felállítására felhívom. -

Tisztelettel

Vetkey Pál

Kabolas megyei kir. tanfelügyelő.

